

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **ENERGOSERVIS Janda, s.r.o.**, so sídlom Mariánske Hory, 28. října 829/270, Ostrava, Česká Republika, zastúpeného KRAUS & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Jasovská 23, proti odporcovi **I. S.**, bývajúcemu v L., **o zaplatenie 3 385,31 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 8 C 351/2007, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júla 2013 sp. zn. 14 Co 12/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi sa právo na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 18.10.2011, č. k. 8 C 351/07-317 zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 3385,31 € od odporcu, a to z dôvodu, že na základe plnej moci mu poskytol právne služby, a to aj napriek tomu, že žalovanú sumu 101.986,- Sk mu riadne vyfakturoval, odporca napriek tomu, že faktúra sa stala splatnou, túto nezaplatil. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľ nebol dobromyseľný, nepostupoval ako advokát pri zastupovaní odporcu s potrebnou odbornou starostlivosťou, o vec sa nezaujímal, nepodnikol kroky potrebné k overeniu, či a kedy bola žaloba na súd doručená a z toho dôvodu súd určil, že odporca nemá povinnosť poskytnúť navrhovateľovi ako právnomu zástupcovi za poskytnuté právne služby odmenu.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 09.07.2013 č. k. 14 Co 12/2012 - 369 potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny (§ 219

ods.2 O.s.p.) a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s odôvodnením, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil, na ktoré dôvody odvolací súd poukázal. Ďalej vo svojich dôvodoch odvolací súd okrem iného uviedol: „K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd považuje za potrebné len zdôrazniť, že odporca splnomocnil J.J. na jeho zastupovanie v celom konaní, bol povinný v zmysle § 15 zákona o advokácii riadiť sa pokynmi klienta a chrániť jeho záujmy. Z vykonaného dokazovania možno vyvodiť záver, že k splnomocneniu reálne došlo a aj k jeho následnej oprave, a na základe výpovedí svedkov došlo k spísaniu žaloby a jej odsúhlaseniu odporcom. Treba však vychádzať s predmetu konania, ktorým je zaplatenie odmeny J.J. za dva úkony právnej služby podľa vystavenej faktúry - úkon prípravy a prevzatia zastupovania; a podanie žaloby v konkrétnom súdnom konaní. Nebolo sporné, že predmetom tohto súdneho konania mala byť žaloba I. S. - VENUS proti odporcovi Slovenská republika - Úrad geodézie kartografie a katastra, o náhradu škody za nesprávny úradný postup (podľa plnej moci zo dňa 12.12. 2005). Nebolo sporné ani to, že žalovanú istinu mala tvoriť suma 19.026,594,- Sk, z ktorej si J. vypočítal výšku odmeny za právne úkony. Rozhodujúcou otázkou bolo, či takáto žaloba bola skutočne podaná na súd, a ak áno či v súdnom konaní si advokát riadne plnil svoje povinnosti ako právny zástupca. V tomto smere navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno. Súd sa v napadnutom rozsudku riadne vypořiadal s dôkazmi, ktoré preukazovali, že žaloba súdu nebola doručená, a navyše originál plnej moci vystavenej pre tento súdny spor bol založený v úplne inom súdnom spise. V súdnej evidencii bolo zisťované podanie spornej žaloby nielen elektronicky, ale súdna úradníčka to preskúmala aj fyzicky, kontrolou všetkých súdnych spisov, v ktorých figuruje odporca ako účastník došlých v rozhodnom období na súd, a súčasne aj všetky podania, ktoré došli súdu deň, kedy mala byť podľa J.J. a svedkov z jeho kancelárie podaná žaloba. Tvrdenie navrhovateľa o zlyhaní evidencie nie je ničím podložené. Naopak, pôvodný navrhovateľ zjavne nevedel ani spisovú značku súdneho konania, keďže ju neuviedol ani na vystavenej faktúre. Navyše ak by J. skutočne k veci pristupoval s náležitou starostlivosťou, musel by v priebehu doby viac ako pol roka (od údajného podania žaloby 19.1. 2006 do vystavenia spornej faktúry dňa 2.11.2006) sám zistiť, že na súde žaloba chýba a konanie nebolo ani začaté“.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Z dôvodov dovolania sa dá vyvodiť skutočnosť, že dôvody

dovolania dovolateľ zakladá na nezrozumiteľnosti a nepresvedčivosti odôvodnenia oboch rozsudkov, čím by malo dôjsť k vadám konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p..

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že tvrdenia dovolateľa sú nepravdivé a dovolanie podala neoprávnená osoba a preto ho navrhol odmietnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júla 2013 sp. zn. 14 Co 12/2012 podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že podané dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané.

Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Navrhovateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Z koncipovaného obsahu dovolania možno vyvodiť prípustnosť dovolania z arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, čím navrhovateľ vyvodzoval vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pre súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou zaťažené, t. j. že nastali skutočnosti v dôsledku ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe – rozhodnutí odvolacieho súdu.

Navrhovateľ namietal nepreskúmateľnosť nepravdivosť a nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení

rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III, rozsudok Higginsova a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práva slobôd (ďalej len „listina“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (pozri uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej, ako aj právnej stránke.

V prejednávanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, stotožnil sa aj s dôvodmi a s právnou argumentáciou použitou v rozhodnutí súdu prvého stupňa, a preto ho ako vecne správne potvrdil.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom účastníkovi je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či dopĺňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práva slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods. 1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). To znamená, že nie každé porušenie procesných predpisov súdom a tým aj porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu vady konania, ktorú má na zreteli ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p.

Ústava neupravuje, aké dôsledky majú prípady porušenia práva na súdnu ochranu a jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým dochádza v konaní pred súdmi, ani neustanovuje predpoklady ich nožnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý predpokladá aj možnosť vzniku procesných pochybení v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky pochybení upravuje tento procesný kódex aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. (z rozhodnutia Ústavného súdu SR zo dňa 30. januára 2013, sp. zn. III. ÚS 551/2012-32).

Po preskúmaní rozhodnutí odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa, dovolací súd zistil, že predmetné rozhodnutia vykazujú všetky zákonné znaky, sú presvedčivé, zrozumiteľné, vychádzajú z vykonaného dokazovania. Rozhodnutie odvolacieho súdu podrobne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia a plne rešpektuje základné práva účastníkov na spravodlivý proces (pozri III. ÚS 115/2003). Dovolací súd poukazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie odvolacieho súdu v tej časti, kde poukázal na to, že nebolo sporné, že predmetom súdneho konania mala byť žaloba I. S. – Venus proti odporcovi Slovenská republika – Úrad geodézie, kartografie a katastra o náhradu škody a nebola sporná ani žalovaná istina, z ktorej si navrhovateľ vypočítal odmenu za právne úkony. Rozhodujúcou bola ale skutočnosť, či žaloba bola skutočne podaná, a ak áno, či si advokát riadne plnil svoje povinnosti ako právny zástupca a v tomto smere navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno. Súd sa v napadnutých rozhodnutiach riadne vysporiadali s dôkazmi, že žaloba nebola podaná. Z uvedených dôvodov dovolací súd konštatuje, že nezistil dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že by bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodíť z ust. § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ust. § 237 O.s.p. Preto dovolací súd dovolanie navrhovateľa

podľa § 243b ods. 5 v spojení s 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.)

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2015

JUDr. Eubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová